

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Stanisława
Nazwisko: Kołaczkowska
Nazwisko rodowe: Mergentaler
Miejsce urodzenia: Warszawa
Data urodzenia: 27-11-1899
Imię ojca: Czesław
Imię matki: Paulina
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
<p>Akta śledztwa nr 1792/49 prowadzonego przez Wydz. Śledczy WUBP we Wrocławiu ws. "o przynależność do nielegalnej organizacji WiN". Stanisława Kołaczkowska została aresztowana w dniu 08.10.1949, a dochodzenie wobec niej wszczęto 10.10.1949. Śledztwo zakończono postanowieniem z 16.02.1950. Z akt IPN Wr 102/122 wynika, że 24.02.1950 prokurator wojskowy zatwierdził, sporządzony przez oficera śledczego w dniu 17.02.1950 akt oskarżenia (Pr. II 137/50) i skierował go do Wojskowego Sądu Rejonowego we Wrocławiu. Stanisława Kołaczkowska została oskarżona o to, że "w okresie od grudnia 1945 r. do dnia zatrzymania (...) była członkiem nielegalnej org. Wolność i Niezawisłość (...), usiłującej przemocą zmienić demokratyczny ustrój Państwa Polskiego i usunąć organa władzy zwierzchniej Narodu przy czym działalność jej przejawiała się w tym, że przechowywała nielegalną prasę organizacyjną u siebie w biurze pod nazwą >Wolność< i >Orzeł Biały<, które kolportowała pomiędzy członków tej organizacji (...) i do dnia zatrzymania przechowywała w Lubaniu zakopane w ziemi w szklanym naczyniu archiwum powiatowe org. WiN, w tym meldunki wywiadowcze, instrukcje polityczne i prasę organizacyjną w większej ilości" oraz o to, że "w okresie od grudnia 1945 r. do czerwca 1946 r. (...) przekazywała (...) wiadomości stanowiące tajemnice Państwową (...), które to dane były następnie przekazywane do zagranicznych ośrodków dyspozycyjnych oraz do dnia zatrzymania (...) gromadziła meldunki wywiadowcze otrzymane od [innej osoby]". Materiały dot. ww. 16.02.1952 złożono w archiwum pod sygn. 10472/III, a następnie włączono do akt o sygn. 6083/III.</p>	<p>IPN Wr 038/2916, t. 4 (6083/III).</p>	

Wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego we Wrocławiu z dnia 25.03.1950 Stanisława Kołaczkowska została uznana winną zarzucanych jej czynów i skazana na karę łączną 8 lat więzienia z utratą praw publicznych i obywatelskich praw honorowych na okres 4 lat oraz przepadek całego mienia. Na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zaliczono okres tymczasowego aresztowania od 08.10.1949. Dnia 10.11.1954 Zgromadzenie Sędziów Najwyższego Sądu Wojskowego w Warszawie wydało Postanowienie o złagodzeniu wyroku do kary 5 lat więzienia z utratą praw na okres 4 lat wraz z przypadkiem mienia i jednocześnie nakazało zwolnić ją z więzienia. Z akt wynika, że karę pozbawienia wolności odbywała początkowo w Więzieniu nr 2 we Wrocławiu, następnie od 19.02.1952 w Więzieniu w Grudziądzu, a od 13.04.1954 w Więzieniu w Fordonie, skąd została zwolniona 23.11.1954. Na mocy Postanowienia o zastosowaniu amnestii Sądu Śląskiego Okręgu Wojskowego we Wrocławiu z 22.05.1956 darowano jej karę dodatkową. Sąd Najwyższy w Warszawie wyrokiem z dnia 29.03.1994 uchylili orzeczenie WSR we Wrocławiu z 25.03.1950 w odniesieniu do Stanisławy Kołaczkowskiej w całości i jednocześnie umorzył postępowanie karne wobec niej z uwagi na przedawnienie.

IPN Wr 102/122-124 (Sr. 203/50).

Stanisława Kołaczkowska występowała w sprawie operacyjnej złożonej w archiwum przez Wydz. III WUdsBP we Wrocławiu w roku 1955 pod sygn. 266/II.

Materiały o sygn. 266/II zniszczono w roku 1984. Wpis na podstawie zapisów kartoteczno-ewidencyjnych.

Akta Wydz. III WUBP we Wrocławiu z lat 1952-1953 dot. Stanisławy Kołaczkowskiej, odbywającej karę pozbawienia wolności za przynależność do "nielegalnej organizacji WiN" w Więzieniu w Grudziądzu. Materiały 20.02.1955 złożono w archiwum pod sygn. 17204/II, a następnie włączono do sygn. 6083/III.

IPN Wr 038/2916, t. 4 (6083/III).

Opracowanie wewnętrzresortowe sporządzone przez Wydz. "C" KW MO we Wrocławiu w latach 1974-1979. Charakterystyki dot. "reakcyjnej nielegalnej organizacji pn. >Zrzeszenie Wolność i Niezawisłość< działającej na terenie b. woj. wrocławskiego w okresie 1945/1946". Stanisława Kołaczkowska widnieje w charakterystyce Okręgu Legnickiego jako członkini WiN na terenie Lubania Śląskiego.

IPN Wr 054/666 (282/748).

Opracowanie wewnętrzresortowe-faktologia sporządzone przez Wydz. "C" WUSW we Wrocławiu w roku 1987. Charakterystyka "nielegalnej organizacji pod nazwą Oddziały Leśne AK krypt. >Warta<, działającej od drugiej połowy 1944 r. do pierwszej połowy 1945 r. na terenie województwa rzeszowskiego, a następnie nielegalnej organizacji pod nazwą >Wolność i Niepodległość< Okręg Zachodni, działającej od jesieni 1945 do końca maja 1946 r. na terenie województwa wrocławskiego". Stanisława Kołaczkowska występuje w charakterze pomocnika tejże organizacji.

IPN Wr 049/165 (F-170), IPN BU 0179/170 (Charakterystyka Nr 170, p. 468).